

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

VERBREIDING MERWEDEKANAAL LOCATIE 9

Ter hoogte van hmp. 14.7 t/m 15.0

NL.IMRO.1978.OVmerwedeHBL-ON01

Gemeente Molenlanden

27 JUNI 2019

A large, solid orange geometric shape, resembling a stylized triangle or a section of a canal, is positioned in the bottom right corner of the page. It is composed of two overlapping triangles, creating a complex, angular form that extends from the bottom edge towards the top right corner.

Contactpersoon

MAAIKE GROENDIJK

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Voorgenomen ingreep	5
1.3	Locatie	6
1.4	Vergunningen	8
2	BELEID	9
2.1	Rijksbeleid	9
2.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	9
2.2	Provinciaal beleid	9
2.2.1	Visie Ruimte en Mobiliteit	9
2.3	Gemeentelijk beleid	10
2.3.1	Bestemmingsplan	10
3	MILIEU EN OMGEVING	12
3.1	Natuur	12
3.1.1	Wet Natuurbescherming	12
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	14
3.2	Archeologie	15
3.3	(Water)bodem	17
3.4	Water	18
3.4.1	Waterkwaliteit	18
3.4.2	Waterkwantiteit	18
3.5	Geluid	18
3.6	Licht	19
3.7	Luchtkwaliteit en verkeer	19
3.8	Externe veiligheid	20
3.9	Conventionele explosieven	20
3.10	Leidingen	20
3.11	M.e.r.-beoordeling	20

4	UITVOERBAARHEID	21
4.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	21
4.2	Financiële uitvoerbaarheid	21
5	CONCLUSIE	22
BIJLAGEN		
BIJLAGE 1 VERGUNNINGEN INVENTARISATIE		24
BIJLAGE 2 QUICK SCAN NATUURWETGEVING		25
BIJLAGE 3 ADVIESMEMO ARCHEOLOGIE		26
BIJLAGE 4 VERKENNEND EN AANVULLEND (WATER) BODEMONDERZOEK EN VERKENNEND ASBESTONDERZOEK IN BODEM		27
BIJLAGE 5 PROJECT RISICO-ANALYSE CONVENTIONELE EXPLOSIEVEN		28
BIJLAGE 6 M.E.R. BEOORDELING		29
COLOFON		23

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

De Provincie Zuid-Holland is voornemens om in de periode 2019- 2021 grootschalig onderhoud te plegen aan de oeverconstructies langs het Merwedekanaal. De onderhoudswerkzaamheden zijn bedoeld om de beschikbaarheid van de vaarweg in de toekomst te kunnen garanderen. Het gaat daarbij om groot onderhoud aan- en het vervangen van de oeverconstructie over een traject van ruim 5 kilometer.

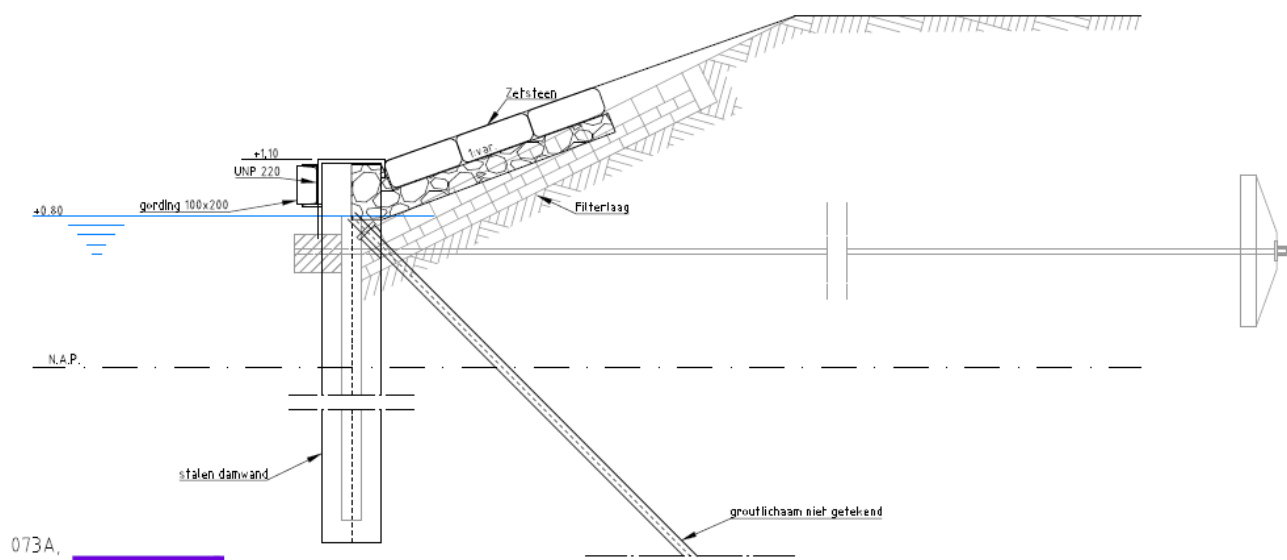
Van de 10 aangewezen locaties moet op 9 locaties de oeverconstructie worden vervangen. Het langste traject is locatie 9, waarbij 1.069 meter oever moet worden vervangen. Deze locatie ligt binnen de gemeente Giessenlanden. Op dit traject bevindt zich momenteel tevens een versmalling in de vaarweg over een lengte van ruim 250 meter. De vaarweg kent hier een breedtebeperking van 32,5 meter en voldoet zodoende niet aan de gestelde ambitie van 35,5 meter. Hierdoor is het gewenst om bij het vervangen van de oeverconstructie, de oeverconstructie aan de westzijde over een deel van de lengte 0,5 - 3 meter landinwaarts te verplaatsen en zo het kanaal te verbreden. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor het vaarverkeer.

De verbreding van het Merwedekanaal is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Door verbreding van het kanaal kunnen de gronden niet meer worden gebruikt voor agrarische doeleinden (met natuurwaarden). Het bouwen in de vrijwaringszone van de dijk is tevens strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Hiervoor wordt een omgevingsvergunning strijdig gebruik aangevraagd. Onderhavige Ruimtelijke Onderbouwing dient ter onderbouwing van de vergunningaanvraag.

1.2 Voorgenomen ingreep

Voorgenomen ingreep betreft het vervangen en 0,5 - 3 meter landinwaarts verplaatsen van de oeverconstructie aan de westzijde van het kanaal over een lengte van circa 250 meter.

De oeverconstructie zal worden vervangen door de constructie zoals weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1. Ontwerp oeverconstructie bij traject 9.

De nieuwe kades worden iets landinwaarts of voor de oude kades (aan de waterzijde) geplaatst. Hierbij worden damwanden ingebracht en zullen ankers geboord worden en tot circa 3 meter landinwaarts zullen er beperkte graafwerkzaamheden plaatsvinden. Alle werkzaamheden vinden plaats binnen 3 tot 4 meter vanaf de bestaande kade landinwaarts en of 1,5 tot 2,0 meter richting de waterzijde.

De werkzaamheden worden vanaf het water uitgevoerd. Zwaar materieel zal dan op een ponton op het water worden geplaatst en licht materieel wordt op een strook van 3 tot 4 meter op de oever geplaatst. Het is nog niet duidelijk welke aanrijroutes er worden gebruikt en of er delen worden belegd met platen waarover

de machines rijden. Het uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van het bestaande wegennet en het Merwedekanaal zelf.

Specifieke uitvoering wordt via de aannemer vormgegeven. Deze wordt in het voorjaar van 2019 gekozen.

1.3 Locatie

Locatie 9 heeft een lengte van 1.069 meter en loopt van hectometerpaal 14.5 t/m 15.6. De te vervangen oeverconstructie van deze locatie ligt binnen gemeente Giessenlanden en is eigendom van het Rijk (en zeer binnenkort eigendom van de Provincie Zuid-Holland). De oeverconstructie sluit aan de noordzijde aan op de Bazelbrug en aan de zuidzijde op het bedrijventerrein van Van Kessel. Aan de zuidzijde van het traject is een wachtplaats voor de beroepsvaart gelegen. De locatie wordt weergegeven in Figuur 2, waarin de te vervangen oeverconstructie met blauw wordt aangeduid.

Figuur 2. Gebiedsaanduiding locatie 9.

De versmalling in de vaarweg heeft een lengte van circa 250 meter en bevindt zich tussen hectometerpaal 14.7 t/m 15.0. De Provincie Zuid-Holland krijgt het eigendom van het achterliggend grondlichaam (brede groenstrook) in handen, waardoor qua eigendomssituatie een optimalisatie van het vaarwegprofiel mogelijk is.

1.4 Vergunningen

Voor de uitvoeringsmaatregelen aan het Merwedekanaal worden verschillende procedures gevolgd/voorbereid. In Tabel 1 is hiervan een overzicht opgenomen.

Tabel 1. Overzicht overige procedures verbreding Merwedekanaal.

Procedure	Omschrijving
Omgevingsvergunning	Onderhavig document dient ter onderbouwing van de aanvraag omgevingsvergunning voor het onderdeel handelen in strijd met regels voor de ruimtelijke ordening.
	Daarnaast is tevens het onderdeel bouwen en werk- werkzaamheden van toepassing voor het vervangen van de oeverconstructie. Deze aanvraag wordt separaat ingediend door de aannemer. Dit geldt ook voor de overige van toepassing zijnde onderdelen die specifiek uitvoeringsgerelateerd zijn en te zijner tijd worden ingediend.
Watervergunning	Voor het vervangen en aanleggen van de oeverconstructie is een watervergunning voor het gebruik maken van het waterstaatswerk benodigd. Deze aanvraag wordt ook separaat ingediend door de aannemer.

In aanvulling op het overzicht in Tabel 1 zijn tijdens de uitvoering vanzelfsprekend ook vergunningen en instemmingen vereist (zoals bijvoorbeeld lozen van afvalstoffen, gebruik van een werkterrein). Het aanvragen en verkrijgen van deze vergunningen komt voor de verantwoordelijkheid van de toekomstige aannemer. Hiervoor is een vergunningeninventarisatie opgesteld, zie bijlage 1.

2 BELEID

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

SVIR staat voor StructuurVisie Infrastructuur en Ruimte (2012) en beschrijft de ambities en doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te maken. De aanpak van het Rijk geeft ruimte voor regionaal maatwerk, waarbij ruimtelijke en economische ontwikkelingen met infrastructuur worden verbonden. In de SVIR worden 13 nationale belangen genoemd. Hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. Hieronder is een beknopte citering opgenomen van de relevante delen uit het SVIR.

“Bij het verbeteren van de bereikbaarheid wordt sterk gelet op het samenspel tussen alle modaliteiten (weg, spoor en water) in samenhang met ruimtelijke ontwikkeling...[...]. De binnenvaart is van groot belang omdat dit een alternatief biedt dat de drukke wegen ontlast. Schepen moeten daarvoor zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk kunnen doorvaren.”

Dit heeft raakvlak met de volgende nationale belangen:

- Nationaal belang 5: een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen
- Nationaal belang 7: het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen

Conclusie:

De verbreding van het Merwedekanaal vindt plaats in het kader van onderhoudswerkzaamheden, waarbij tevens de doorstroombaarheid en veiligheid van het kanaal wordt geoptimaliseerd om het geschikter te maken voor scheepvaart. Er is geen sprake van strijdigheid met het Rijksbeleid.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Visie Ruimte en Mobiliteit

De Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is een structuurvisie op provinciaal niveau en bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid. Het bevat geen vast omlijnd ruimtelijk eindbeeld, maar wel een perspectief voor de gewenste ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel. De Visie ruimte en mobiliteit (VRM) bestaat uit een beschrijving van de ambities en doelen (de visie), het stellen van regels aan ruimtelijke ontwikkeling (Verordening ruimte) en een beschrijving van operationele doelen en hoe deze kunnen worden gerealiseerd (het Programma ruimte en het Programma mobiliteit). Hieronder is een beknopte citering opgenomen van de relevante delen uit de Visie Ruimte en Mobiliteit:

“Tot 2040 wordt een verdere toename van de wereldhandelsstromen voorzien. De concurrentie tussen Europese zeehavens blijft toenemen en klanten stellen steeds hogere logistieke eisen aan zeehavens. Een efficiënter gebruik van de beschikbare ruimte en het wegen-, spoor- en vaarwegennetwerk vangt deze toekomstige groei op.”

Conclusie:

Verbreding van het Merwedekanaal draagt bij aan een efficiënter gebruik van de reeds bestaande vaarweg. Door de werkzaamheden wordt de doorstroombaarheid en veiligheid van het kanaal geoptimaliseerd om het geschikter te maken voor scheepvaart. Er is geen sprake van strijdigheid met het Provinciaal beleid.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Bestemmingsplan

De voorgestelde verbreding van het Merwedekanaal van circa 0,5 - 3 meter (westzijde) valt volledig binnen het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Giessenlanden' met kenmerk , vastgesteld op 11 maart 2015. Een uitsnede van het bestemmingsplan wordt weergegeven in figuur 2.

De lichtgroene kleur duidt de enkelbestemming 'Agrarisch met natuurwaarden' aan. De plusjes op de tekening weergeven de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Blauw betreft enkelbestemming 'Water' en geel enkelbestemming 'Wonen'. De groene lijnen weergeven de vrijwaringszone van de dijk.

Ter plaatse van de verbreding van het Merwedekanaal hebben de gronden de enkelbestemming 'Agrarisch' met natuurwaarden'. Grote delen hebben daarnaast de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 2' of 'Waarde – Archeologie – 4' en de uitbreiding valt voor een deel binnen de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone – dijk'.

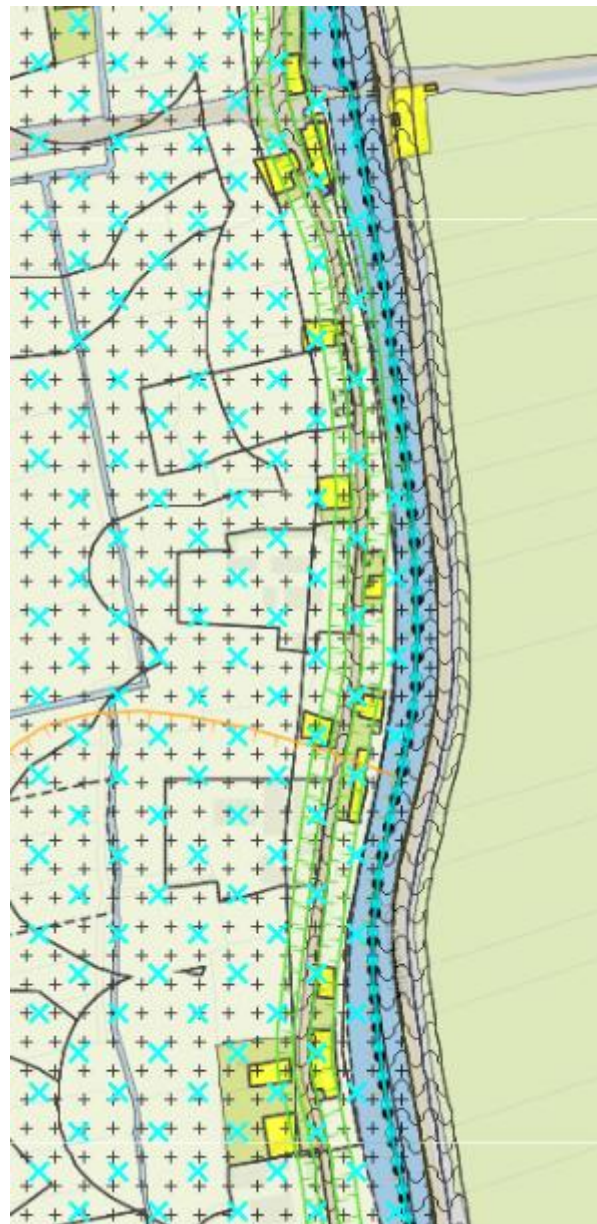
Agrarisch met natuurwaarden

De verbreding van het kanaal valt volledig binnen de enkelbestemming 'Agrarisch' met functieaanduiding 'Natuurwaarden'. Conform artikel 3.1 lid n van bestemmingsplan Buitengebied Giessenlanden zijn de voor 'Agrarisch' aangewezen gronden ter plaatse van aanduiding 'natuurwaarden' bestemd voor onder andere veehouderij en veenweidelandschap, alsmede voor oevergebieden met moes/siertuinen, weiljes, groenvoorziening, water alsmede het behoud en herstel van de ter plaatse voorkomende landschappelijke en natuurlijke waarden. Daaraan ondergeschikt wordt genoemd in artikel 3.1, lid s water en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding waaronder het bergen van water. Het verbreden van het kanaal staat echter niet ten dienste van de agrarische hoofdbestemming, daar het niet gaat om waterhuishouding. Het gaat bij het verbreden van het kanaal om het geschikter maken van het kanaal voor scheepvaart, waarbij het dus gaat om doorstroombaarheid en veiligheid. Hierdoor is het omzetten van het de huidige situatie naar open vaarwater strijdig met de bestemming Agrarisch met functieaanduiding natuurwaarden.

Daarnaast gelden afwijkende bouwregels voor het aanbrengen van de oeverconstructie in de vorm van een damwand. Conform artikel 3.2, lid f, zijn ter plaatse van de aanduiding 'natuurwaarden' gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde, niet toegestaan. Deze aanduiding is van toepassing op het gehele traject ter hoogte van de verbreding. Hieruit volgt dat het plaatsen van damwanden in strijd is met de functieaanduiding natuurwaarden binnen de bestemming Agrarisch.

Vrijwaringszone - dijk

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – dijk' zijn de gronden bestemd, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering. Voor het aanbrengen van de oeverconstructie in de vorm van een damwand ter plaatse van de verbreding van het kanaal moet binnen de vrijwaringszone worden gebouwd.

Hierdoor kunnen de gronden niet meer worden gebruikt voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering. Om te mogen bouwen binnen de vrijwaringszone van de dijk kunnen Burgemeester en Wethouders afwijken van het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning strijdig gebruik. Dit kan alleen met inachtneming van de regel dat bij de betrokken bestemming behorende bouwregels in acht worden genomen en dat het belang van de waterkering niet onevenredig wordt geschaad, waarbij vooraf schriftelijk advies ingewonnen wordt bij de betreffende waterbeheerder (artikel 44.3).

Waarde – Archeologie 2 en 4

De gronden met de dubbelbestemming archeologie 2 en archeologie 4 zijn, behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) - mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden. Binnen de waarde Archeologie 2 en 4 zijn geen belemmeringen opgenomen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, mits de archeologische waarde van de locaties in voldoende mate is vastgesteld of indien wordt aangetoond dat de mogelijk aanwezige archeologische waarden niet worden geschaad door de bouwactiviteiten.

Samenvatting

Tabel 2 geeft een samenvatting van de ter plaatse van de verbreding geldende bestemmingen uit het bestemmingsplan en geeft aan of er door de verbreding sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan.

Tabel 2. Overzicht vigerende bestemmingen

Kleur op kaart	Bestemming	Bestemd voor o.a.	Sprake van strijdigheid
Lichtgroen	Agrarisch met natuurwaarden	Veehouderij en veenweidelandschap, alsmede voor oevergebieden met moes/siervuurtuinen, weilanden, groenvoorziening, water alsmede het behoud en herstel van de ter plaatse voorkomende landschappelijke en natuurlijke waarden.	Ja, het omzetten van de huidige situatie naar open vaarwater is strijdig met de bestemming 'Agrarisch' met functieaanduiding natuurwaarden.
+	Waarde – Archeologie (dubbelbestemming)	Mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.	Nee, er is geen sprake van strijdigheid mits de archeologische waarde van de locaties in voldoende mate is vastgesteld of indien wordt aangetoond dat de mogelijk aanwezige archeologische waarden niet worden geschaad door de bouwactiviteiten.
Groene lijn	Vrijwaringszone - dijk	Mede bestemd voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering.	Ja, door het aanbrengen van de oeverconstructie in de vorm van een damwand ter plaatse van de verbreding van het kanaal kunnen de gronden niet meer worden gebruikt voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering.

Conclusie

De verbreding van het Merwedekanaal tussen hmp. 14.75 en 15.0 door het maximaal 3 meter landinwaarts brengen van de westelijke oeverconstructie, is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Door verbreding van het kanaal kunnen de gronden niet meer worden gebruikt voor agrarische doeleinden (met natuurwaarden). Het bouwen in de vrijwaringszone van de dijk is tevens strijdig met het vigerende bestemmingsplan.

3 MILIEU EN OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan diverse planologische en milieuhygiënische aspecten. Per aspect is aangegeven wat de effecten zijn van de voorgenomen ingreep. Indien aan de orde, is aangegeven wat de consequenties van de ingreep zijn voor het genoemde aspect. In voorliggende ruimtelijke onderbouwing zijn alleen die aspecten opgenomen die ruimtelijk en milieukundig relevant zijn.

3.1 Natuur

Als onderdeel van het grootschalig onderhoud aan de oeverconstructies langs het Merwedekanaal is mede voor traject 9 en de voorgenomen ingreep een Quick Scan Natuurwetgeving uitgevoerd. In de Quick Scan Natuurwetgeving is getoetst of er door de voorgenomen ingreep mogelijk sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten of beschermde Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming of effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. De volledige Quick Scan Natuurwetgeving is opgenomen in bijlage 2.

3.1.1 Wet Natuurbescherming

In de Wet Natuurbescherming zijn de gebiedsbescherming (voor bescherming van Natura-2000 gebieden) en de soortbescherming (bescherming van plant- en diersoorten) opgenomen. Het bevoegd gezag voor de wet Natuurbescherming is de Provincie.

Gebiedsbescherming

In de Wet Natuurbescherming - gebiedsbescherming is de bescherming van Natura 2000-gebieden ondergebracht. Door toetsing via een bureaustudie is bepaald of er mogelijk sprake is van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

Traject 9 ligt in de buurt van Natura2000 gebied Lingegebied & Diefdijk-zuid, zie afbeelding hierboven. Dit gebied heeft een Habitatrictlijn status en is onder andere van belang voor de kamsalamander. Doordat het

traject op minimaal 1,5 km afstand van dit Natura2000 gebied ligt, is de kans dat de projectwerkzaamheden een verstorend effect hebben op de kwalificerende waarden van Lingegebied & Diefdijk-zuid erg klein. Het is daarom de verwachting dat de voorgenomen werkzaamheden geen versturende effecten op de kwalificerende waarden van de nabijgelegen Natura 2000 gebieden zullen veroorzaken.

Wet Natuurbescherming – soortbescherming

In de Wet Natuurbescherming - soortbescherming is de bescherming van plant- en diersoorten ondergebracht. Toetsing heeft plaats gevonden door middel van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF) van de afgelopen tien jaar. Het veldonderzoek heeft plaats gevonden op 20 januari 2018. Tijdens het veldbezoek is op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie verkregen van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

In Tabel 3 is een overzicht weergegeven van de aanwezigheid of potentiële aanwezigheid van beschermde soorten voor locatie 9. Een uitgebreide beschrijving kan worden gevonden in tabel 9 van Bijlage 2 Quick Scan Natuurwetgeving.

Tabel 3 Overzicht tabel gevonden soorten of potentieel leefgebied voor beschermde soorten voor locatie 9.

Flora	Broed vogels	Jaarrond	Zoogdieren	Vleermuizen	Reptielen	Amfibieën	Vissen	Overig
Kleine wolfsmelk	Ja	Niet-essentieel foerageergebied	Muizen Foerageergebied egel, haas, konijn.	Vlieg routes	Nee	Algemene soorten	Nee	Nee

Uit de Quick Scan Natuurwetgeving blijkt dat het plangebied een beperkte functie heeft voor beschermde soorten. Voor de voorkomende zoogdiersoorten en algemene amfibie soorten geldt een vrijstelling in de Provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Om effecten op planten, broedvogels (nestplaats alleen gedurende broedperiode beschermd) en vleermuizen te voorkomen, is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen, zie ook Tabel 4. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Bij voorkeur vindt uitvoering van werkzaamheden plaats onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog. Wanneer de mitigerende maatregelen en de zorgplicht worden nageleefd is een ontheffing voor de Wet Natuurbescherming niet nodig.

Tabel 4. Overzicht mitigerende maatregelen en gevoelige periode per aanwezige soortgroep

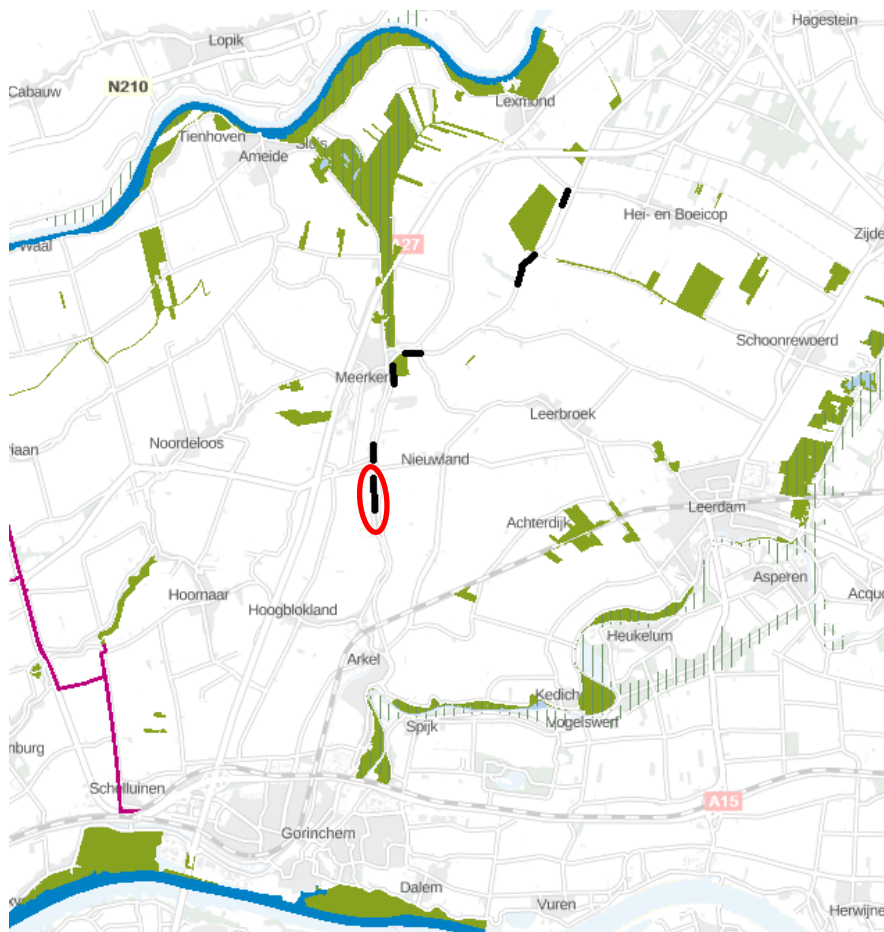
Soortgroep	Maatregel	Gevoelige periode
Planten	In samenwerking met een ecooloog moet er voorafgaand van de werkzaamheden worden bepaald of de kleine wolfsmelk aanwezig is op de locatie. Daaropvolgend moeten mitigerende maatregelen worden besproken. In geval van aanwezigheid van de soorten betekent dit hoogstwaarschijnlijk dat de werkzaamheden niet in de weg staan voor het overleven van de plant (bijvoorbeeld het blokkeren van zonlicht).	
Broedvogels	Voer werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen uit. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt.	Gevoelige periode is van 15 maart tot 15 juli, kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
Jaarrond beschermde vogels	Aangezien er geen jaarrond beschermde nesten op de locaties zijn aangetroffen hoeven er geen verdere mitigerende maatregelen te worden getroffen.	Gevoelige periode is van 15 maart tot 15 juli, kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.

Soortgroep	Maatregel	Gevoelige periode
Vleermuizen	Lichtverstoring kan vermeden worden door het nemen van maatregelen om de hoeveelheid licht te beperken tot het moment dat het strikt nodig is, zoals bijvoorbeeld:	Vliegroutes: april t/m November
	• Er kan gewerkt worden met dynamische verlichting die reageert op aanwezigheid van mensen of voertuigen om zo het branden van de verlichting en de intensiteit te regelen. • Tijdens de kwetsbare periode moet er geen verlichting worden toegepast tussen zonsondergang en zonsopkomst. Als dit niet mogelijk is, moet de intensiteit en richting van de verlichting zodanig worden aangepast, dat de vliegroute onverlicht blijft. • Er kan worden gewerkt met verlichtingsregimes (hoeveelheid brandende lampen, aan/uit, intensiteit) die op bepaalde momenten in de nacht en in het seizoen de vleermuizen ontzien.	

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) is een netwerk van aaneengesloten natuurgebieden in Nederland. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Het NNN bestaat uit bestaande natuurgebieden, grote wateren, landbouwgebieden welke worden beheerd volgens agrarische natuurbeheer en gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd. Alle Natura-2000 gebieden maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. De Provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op land. Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland heeft plaats gevonden door middel van een bureauonderzoek.

Locatie 9 ligt op circa 1,2 km afstand van het NNN van Zuid-Holland, zie ook Figuur 3.

Figuur 3. Locatie projectgebied ten opzichte van NNN Zuid-Holland, traject 9 is rood omcirkeld.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen de grenzen van het NNN geldt een 'nee-tenzij' afweging. Dit betekent dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en een groot openbaar belang. Wanneer de nee-tenzij afweging niet opgaat, moet worden aangetoond dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant worden aangetast. Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland heeft plaats gevonden door middel van een bureauonderzoek.

De ingrepen binnen het plangebied veroorzaken geen permanente verandering in de ecologische functie van het projectgebied. Daarnaast veroorzaken de effecten van de werkzaamheden alleen op lokaal niveau tijdelijk verstoringen. Zolang de werkzaamheden zich tot het projectgebied beperken en er rekening wordt gehouden met de mitigerende maatregelen dan zullen er ook geen versturende effecten optreden in de NNN gebieden. Er zijn derhalve geen vervolgstappen noodzakelijk.

Conclusie

Uit het ecologisch onderzoek blijkt dat het vervangen van de oeverconstructie niet zal leiden tot versturende effecten op nabijgelegen Natura 2000 en NNN-gebieden. Derhalve hoeven hiervoor geen vervolgstappen te worden genomen. Uit het ecologisch onderzoek blijkt dat op het traject beschermde soorten of soortgroepen aanwezig zijn, dan wel geschikt leefgebied bieden voor beschermde soorten of soortgroepen. Dit betreft broedvogels, aanvliegroutes voor vleermuizen en de kleine wolfsmelk (beschermde plantensoort).

Om te voorkomen dat overtreding van de verbodsbepalingen op deze beschermde soorten wordt begaan, moeten mitigerende maatregelen worden getroffen. Tevens moet tijdens de werkzaamheden de zorgplicht worden nageleefd. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Bij voorkeur vindt uitvoering van werkzaamheden plaats onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog. Wanneer de mitigerende maatregelen en de zorgplicht worden nageleefd is een ontheffing voor de Wet Natuurbescherming niet benodigd.

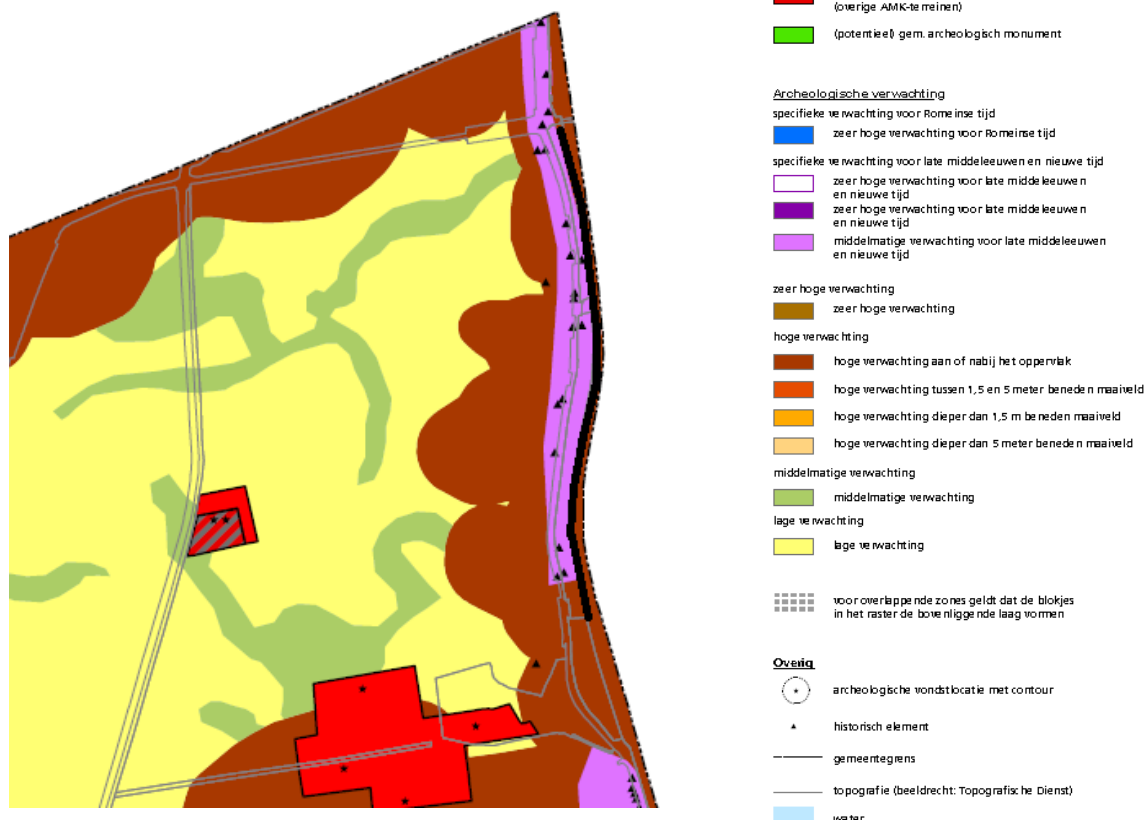
Met inachtneming van bovenstaande levert het aspect natuur geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.2 Archeologie

Voor alle trajecten langs het Merwedekanaal waar grootschalig onderhoud aan de oeverconstructies plaats gaat vinden is een archeologisch onderzoek gedaan. Ook traject 9, waar de verbreding van het Merwedekanaal plaats gaat vinden, is in het archeologisch onderzoek opgenomen. Het doel van het archeologisch onderzoek is om de locaties waar een risico is op het aantreffen van archeologische resten tijdens de werkzaamheden inzichtelijk te maken. Dit is gedaan door te kijken naar de huidige verstoringen in het plangebied en het archeologiebeleid van de betreffende gemeente te raadplegen:

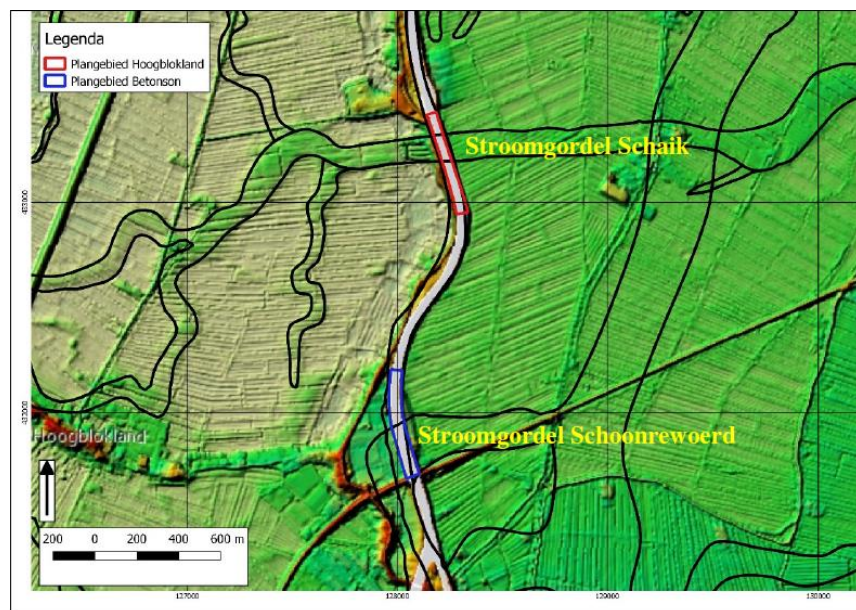
- Indien de geplande werkzaamheden binnen de vergunningsvrije grens van het vigerende archeologiebeleid in de betreffende gemeente vallen, wordt geadviseerd af te zien van verder archeologisch onderzoek.
- Indien de ingrepen boven de vergunningsvrije grens liggen, is gekeken naar de oude ontwerptekeningen om inzicht te verkrijgen in de huidige verstoring van het plangebied. Op basis hiervan is bepaald of de geplande ingrepen binnen de al verstoorte bodem vallen.
 1. Indien de ingrepen worden uitgevoerd binnen een al verstoorte bodem, is geadviseerd om af te zien van verder onderzoek.
 2. Indien de ingrepen in een onverstoorte bodem gaan plaatsvinden, is er een risico voor archeologie en dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

Uit de beleidskaart archeologie van de gemeente Giessenlanden volgt dat de ingrepen op locatie 9 plaats vinden in een zone waarbij een archeologisch onderzoek verplicht is bij ingrepen groter dan of gelijk aan 250 m² en dieper dan 0.3 meter (zie Figuur 4).

Figuur 4. Beleid archeologie gemeente Giessenlanden voor locatie 9. De zwarte lijn is de locatie van de damwand, de volledige legenda is opgenomen in bijlage 1 van het archeologie rapport, zie Bijlage 3.

In opdracht van de gemeente Giessenlanden en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is net ten zuiden van locatie 9 archeologisch onderzoek uitgevoerd¹. Dit onderzoek bevat een afbeelding van het plangebied met daarop aangegeven de hoogte en aanwezige stroomgordels, zie de kaart in Figuur 5.

Figuur 5. Uitsnede hoogtekarte met in zwart de stroomgordels aangegeven (bron: AHN2 en Cohen et al., 2012 in: van der Kuijl, 2018).

¹ van der Kuijl, Advies archeologische monumentenzorg, Hamaland Advies, doc. nr. 0181912, d.d. 9 mei 2018.

Uit deze kaart blijkt dat de relevante oever- en beddingafzettingen met de relevante archeologische niveaus gekoppeld aan de Schaiksestroomgordel niet binnen 1,60 m-maaiveld te verwachten zijn. Op de stroomgordelkaart is ook te zien dat deze stroomgordel niet verwacht wordt ter plaatse van locatie 9. Binnen de te ontgraven zone is sprake van een subrecente ophoging op komafzettingen van de Formatie van Echteld. De trefkans op archeologische vindplaatsen is derhalve gering.

Conclusie

Het aspect archeologie levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.3 (Water)bodem

Voor alle trajecten langs het Merwedekanaal waar grootschalig onderhoud aan de oeverconstructies plaats gaat vinden is een (water)bodemonderzoek uitgevoerd. Ook traject 9, waar de verbreding van het Merwedekanaal plaats gaat vinden, is in het (water)bodemonderzoek opgenomen. Het doel van het (water)bodemonderzoek is meerledig:

- Om de te hanteren veiligheidsklasse uit de CROW-publicatie 400 voor de (grond)werkzaamheden in bodem en waterbodem te bepalen;
- Om inzicht te verkrijgen of en in hoeverre het voormalige, dan wel het huidige gebruik van de locatie geleid kan hebben tot verontreiniging van de bodem;
- Om te kunnen beoordelen welke verwerkingsmogelijkheden er zijn voor het van de waterbodem bij graafwerk vrijkomende materiaal;
- Om vast te stellen of de gedurende het veldwerk aan het licht gekomen verdenking van bodemverontreiniging met asbest terecht is.

Voorafgaand aan het (water)bodemonderzoek is informatie verzameld over het vroegere en huidige gebruik van de locatie en directe omgeving. Op de aangrenzende percelen van locatie 9 zijn uit het verleden geen (water)bodembedreigende activiteiten bekend.

Voor het (water)bodemonderzoek is in de periode van 26 maart t/m 24 april 2018 veldwerk uitgevoerd. Ter plaatse van locatie 9 zijn 13 boringen verricht en 4 inspectiegaten gemaakt. Vanaf de kant zijn 30 steekmonsters van de waterbodem genomen.

Ter plaatse van locatie 9 bestaat de bodem uit klei. In de grond uit de gegraven inspectiegaten is visueel geen asbestverdacht materiaal (>20 mm) waargenomen. In de bodem zijn bijmengingen met puin, baksteen en/of kolengruis waargenomen. In de puinhoudende grond is geen asbest aangetroffen. Uit laboratoriumonderzoek is gebleken dat de landbodem van de grond van locatie 9 ten hoogste licht verontreinigd is met koper en molybdeen. Dit leidt niet tot de noodzaak tot een saneringsmaatregel.

Uit het onderzoek volgt dat ter plaatse van locatie 9 een matig tot sterk verhoogd gehalte aan nikkel is aangetroffen in de bovengrond. De sterk verhoogde gehalte met nikkel in het mengmonster is niet geverifieerd met het uitsplitsen van het mengmonster. In de afzonderlijke monsters is maximaal een licht verhoogd gehalte aan nikkel aangetoond in één afzonderlijk monster. Daarom mag geconcludeerd worden dat nikkel niet boven interventiewaarde aanwezig is.

Eventuele afvoer van grond dient plaats te vinden conform de regelgeving in het Besluit bodemkwaliteit. Aanbevolen wordt om eventueel vrijkomende grond op de locatie her te gebruiken. Voor hergebruik als bodem binnen de locatie is het Besluit bodemkwaliteit niet van toepassing. Ten aanzien van PFAS dient ten behoeve van de afvoer van de grond/bagger (en eventueel voor vaststellen van veiligheidsmaatregelen voor werken in grond) nog onderzoek uitgevoerd te worden naar het voorkomen van PFAS. Dit wordt in een later stadium uitgevoerd.

Er zijn zintuiglijk geen bijzonderheden waargenomen aan de waterbodem. De waterbodem van het gehele oevertraject locatie 9 is na uitbaggeren verspreidbaar op de kant en kan buiten de locatie en worden toegepast als respectievelijk klasse wonen of klasse achtergrondwaarde.

Het volledige (water)bodemonderzoek is opgenomen in bijlage 5.

Conclusie

Het aspect (water)bodem levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep. In een later stadium wordt nog onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van PFAS.

3.4 Water

3.4.1 Waterkwaliteit

Ter plaatse van het te verbreden kanaal bevindt zich momenteel geen water. De verruiming van het Merwedekanaal heeft geen invloed op de waterkwaliteit.

3.4.2 Waterkwantiteit

De verruiming is niet van invloed op de (gereguleerde) waterstand in het Merwedekanaal, deze blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. Wel heeft de verbreding een positieve invloed op het totale bergend oppervlak, dat toeneemt met de oppervlakte van de verbreding, alsmede op het lokale doorstroombrofiel, dat door de ingreep eveneens positief wordt beïnvloed.

Conclusie

Het aspect water levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.5 Geluid

Door verbreding van het Merwedekanaal komt het kanaal 0,5 - 3 meter landinwaarts te liggen. Als gevolg hiervan kan de scheepvaart ook dichtër langs de aanwezige woningen varen. In de huidige situatie ligt de gevel van de aanwezige woningen op minimaal 25 meter van het kanaal. De aanwezige woningen ter plaatse van de verbreding worden weergegeven in Figuur 6.

Figuur 6. Aanwezige woningen (blauw omlijnd) ter plaatse van de verbreding van het Merwedekanaal (Bagviewer.nl, 3-8-2018).

Aangezien de verbreding van het Merwedekanaal niet leidt tot toename van het scheepvaartverkeer of de beladingsgraad van dan wel type scheepvaartverkeer dat over het kanaal vaart, heeft de verbreding geen invloed op het aspect akoestiek.

Ten tijde van de uitvoerende werkzaamheden zullen de wettelijke kaders zoals vastgelegd in het bouwbesluit 2012 worden aangehouden.

Conclusie

Het aspect geluid levert geen nadelige effecten op ten aanzien van de voorgenomen ingreep

3.6 Licht

Door verbreding van het Merwedekanaal komt het kanaal 0,5 - 3 meter landinwaarts te liggen. Als gevolg hiervan kan de scheepvaart ook dichters langs de aanwezige woningen varen. In de huidige situatie liggen de aanwezige woningen op minimaal 25 meter van het kanaal. De aanwezige woningen ter plaatse van de verbreding worden weergegeven in Figuur 6.

Figuur 7. Aanwezige woningen (blauw omlijnd) ter plaatse van de verbreding van het Merwedekanaal.

Doordat de woningen aan de andere kant van de dijk liggen, is van lichthinder door de verbreding geen sprake. Ook van tijdelijke lichthinder door werkzaamheden is geen sprake omdat de werkzaamheden overdag plaats zullen vinden.

Conclusie

Het aspect licht levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.7 Luchtkwaliteit en verkeer

Voor het aspect luchtkwaliteit zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Voor deze componenten geldt dat de achtergrondconcentraties in Nederland vaak dicht tegen de grenswaarden aan kunnen liggen.

Aangezien de verbreding van het Merwedekanaal niet leidt tot toename van het scheepvaartverkeer of de beladingsgraad van dan wel type scheepvaartverkeer dat over het kanaal vaart, heeft de verbreding geen invloed op het aspect luchtkwaliteit.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zal wel tijdelijk toename van werkverkeer zijn. Dit heeft geen significante invloed op luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.8 Externe veiligheid

Het Merwedekanaal is een vaarweg waar incidenteel transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt (één schip per dag of minder). Het is geen aangewezen route onder het Basisnet Water. Verruiming van het Merwedekanaal leidt niet tot toename van transport van gevaarlijke stoffen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.9 Conventionele explosieven

In 2015 is door REASeuro een historisch vooronderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van Niet Gesprongen Conventionele Explosieven in de 10 trajecten waar grootschalig onderhoud aan de oeverconstructies plaats gaat vinden. Het doel van het onderzoek was meerledig:

- Vaststelling van de aanwezigheid van NGE-Risicogebieden naar de situatie van 1945 (het einde van de oorlog);
- Negatief of positief advies;
- Vaststelling van de verwachting van de soort, hoeveelheid en verschijningsvorm van de vermoede NGE gebieden?
- Advies met betrekking tot de (voorbereiding op de) uit te voeren werkzaamheden.

Uit dit onderzoek zijn een aantal risicogebieden naar voren gekomen, dit betreft:

- Traject 1: Vianen
- Traject 3: Zederik
- Traject 10: Gorinchem

Traject 9 is niet aangemerkt als NGE verdacht gebied, hier is derhalve ook geen verder onderzoek uitgevoerd. Zie ook het volledige onderzoeksrapport "Projectrisicoanalyse Conventionele Explosieven" in bijlage 5.

Conclusie

Het aspect conventionele explosieven levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.10 Leidingen

Tijdens de uitvoering van het werk moet samen met de aannemer gekeken worden naar bestaande doorvoeren in de kade. Dit kunnen verschillende leidingen zijn bijvoorbeeld van de weggolken maar ook van particuliere HWA afvoeren. Deze zijn op de huidige tekening niet weergegeven

Conclusie

Het aspect leidingen levert geen belemmering op ten aanzien van de voorgenomen ingreep.

3.11 M.e.r.-beoordeling

Als onderdeel van het gehele project 'Verbreding Merwedekanaal' is een m.e.r.-beoordeling opgesteld. Hieronder is de conclusie van die beoordeling opgenomen.

Verbreding van het Merwedekanaal heeft, mits voorgestelde mitigerende maatregelen worden genomen, geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat voor de besluitvorming in het kader van de omgevingsvergunning geen m.e.r.-procedure nodig is.

In bijlage 6 is deze m.e.r.-beoordeling te vinden.

4 UITVOERBAARHEID

4.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omwonenden zijn via diverse gesprekken reeds geïnformeerd over de voorgenomen werkzaamheden. Tevens heeft er 2x een informatieavond plaats gevonden om de omwonenden te informeren over de voorgenomen werkzaamheden. Tijdens deze bijeenkomsten is ook doorverwezen naar de website <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/vaarwegen/oever/oeververvanging-1/oeververvanging/> waar informatie over het project wordt gegeven. Ook zijn er diverse gesprekken gevoerd met de gemeente Giessenlanden.

De maatschappelijke uitvoerbaarheid vormt daarmee geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2 Financiële uitvoerbaarheid

De kosten voor de uitvoering van het project worden gedragen door de Provincie Zuid-Holland, die hiervoor reeds budget heeft gereserveerd. De gronden die noodzakelijk zijn voor de verbreding, zijn reeds in eigendom van de Provincie Zuid-Holland.

De financiële uitvoerbaarheid vormt daarmee geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5 CONCLUSIE

Als onderdeel van grootschalig onderhoud aan het Merwedekanaal wordt in de gemeente Giessenlanden over een lengte van 1069 meter de oeverconstructie aan de westzijde van het kanaal vervangen en over een deel van de lengte (circa 250 meter) wordt de vaarweg 0,5 - 3 meter verbreed.

De voorgenomen verbreding van het Merwedekanaal is strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Door verbreding van het kanaal kunnen de gronden niet meer worden gebruikt voor agrarische doeleinden (met natuurwaarden). Het bouwen in de vrijwaringszone van de dijk is tevens strijdig met het vigerende bestemmingsplan.

Voorts is voor elk relevant milieuaspect vastgesteld dat er geen sprake is van belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ingreep. Tevens is de maatschappelijke en economische haalbaarheid van het plan positief beoordeeld.

COLOFON

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING
VERBREIDING MERWEDEKANAAL LOCATIE 9
TER HOOGTE VAN HMP. 14.7 T/M 15.0
NL.IMRO.1978.OVMERWEDEHBL-ON01

KLANT
Gemeente Molenlanden

AUTEUR
Maaïke Groendijk

ONZE REFERENTIE
083717594 0.5

DATUM
27 juni 2019

STATUS
Definitief
NL.IMRO.1978.OVmerwedeHBL-ON01

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

BIJLAGE 1 VERGUNNINGEN INVENTARISATIE

BIJLAGE 2 QUICK SCAN NATUURWETGEVING

BIJLAGE 3 ADVIESMEMO ARCHEOLOGIE

BIJLAGE 4 VERKENNEND EN AANVULLEND (WATER) BODEMONDERZOEK EN VERKENNEND ASBESTONDERZOEK IN BODEM

BIJLAGE 5 PROJECT RISICO-ANALYSE CONVENTIONELE EXPLOSIEVEN

BIJLAGE 6 M.E.R. BEOORDELING